

Zorgroutes interne en externe zorgstructuur in voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzaal en kinderopvang)

Versie 6 maart 2012

Inhoud

1. Inleiding CJG en zorgroutes
2. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
3. Criteria zorgroutes
4. Uitgangspunten
5. Interne zorgstructuur: Signaleren en (eerste) beoordeling
6. Externe zorgstructuur: Toeleiding naar het CJG
7. Overige afspraken

1. Inleiding

Doel van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is het bieden van snelle, effectieve en afdoende hulp aan kinderen/jongeren en hun ouders/opvoeders: een sluitende aanpak, waarbij de coördinatie van zorg een essentieel onderdeel is.

Als leidraad om te komen tot deze sluitende aanpak is het Drents Ketenmodel Jeugd en Gezin gehanteerd.

De zorgroutes zoals beschreven in dit document hebben betrekking op de vindplaatsen peuterspeelzalen en kinderopvang. Het betreft de zorgroutes van kinderen en ouders in deze vindplaatsen (daar waar kinderen en ouders komen) die geen kernpartner in het CJG zijn, maar belangrijke samenwerkingspartner van het CJG. Kernpartners in het CJG zijn:

- o Icare JGZ 0-4 jarigen
- o GGD JGZ 4-19 jarigen
- o NoorderMaat (School) Maatschappelijk Werk
- o Bureau Jeugdzorg
- o Stichting Welzijn in Noordenveld

2. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Iedereen die werkt met kinderen of volwassenen, moet van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport werken met een meldcode. Deze meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is bedoeld voor professionals. Het is een stappenplan dat zij kunnen gebruiken als ze vermoedens van mishandeling hebben. De meldcode kent 5 stappen en is geïntegreerd in onderliggende zorgroute:

- Stap 1: in kaart brengen van signalen.
- Stap 2: collegiale consultatie en zonodig raadplegen van het advies- en Meldpunt Kindermishandeling of het Steunpunt Huiselijk Geweld.
- Stap 3: gesprek met de cliënt.
- Stap 4: wegen van het geweld of de kindermishandeling.
- Stap 5: beslissen: hulp organiseren of melden.

3. Criteria voor zorgroutes

- Eenvoudig te hanteren (keep it simple).
- Duidelijkheid; verantwoordelijkheden en bevoegdheden moeten helder zijn.
- Snelheid van handelen moet bevorderd worden als dit in het belang van het kind is.
- Het CJG draagt zorg voor terugkoppeling naar de signaleerder en indien nodig naar de huisarts in afstemming met de ouder(s)/opvoeders of de jongere. De terugkoppeling gaat over dat het signaal opgepakt is en in principe niet over of er en wat de zorg is.

4. Uitgangspunten

- Zorgen over kinderen worden zoveel mogelijk *direct* besproken met ouders.
- Deze contacten met ouders worden vastgelegd. Kort en bondig registreren inclusief een datum. Ouders hebben inzage in deze registratie.
- Locatiehoofden gaan de pedagogisch medewerkers (in het vervolg van dit document *PM-ers*) bevragen op signalen; zijn er nog zorgen of signalen die de PM-er wil bespreken?
- De samenwerking met het CJG wordt standaard in het informatieboekje/brochure van de vindplaats vermeld.
- Er is per vindplaats een vast contactpersoon vanuit het CJG en bij vakantie of ziekte een vaste vervanger. Dit is voor de voorschoolse voorzieningen de JGZ verpleegkundige 0-4 jaar. De contactpersoon van het CJG (in dit document: *de CJG-er*) heeft op reguliere basis overleg ten behoeve van:
 - Informatie voorziening
 - Adviezen
 - Ondersteuning en consult
 - Overdracht en terugkoppeling
- De vindplaatsen zijn op de hoogte van de voorlichtingsactiviteiten die op aanvraag vanuit het CJG kunnen plaatsvinden.
- De aanmelding naar het CJG gebeurt bij voorkeur via een warme overdracht vanuit de vindplaatsen. Een warme overdracht betekent dat er persoonlijk contact is. Ouders dienen op de hoogte te zijn.
- De ouders/opvoeders zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk en worden in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken bij een hulpverleningsplan (maar als de veiligheid van het kind in gevaar is wordt ingegrepen).
- De vindplaatsen zullen de komende periode aandacht besteden aan het ontwikkelen van een gedegen interne zorgstructuur. Onderdeel hiervan zal zijn beleid op het melden en bespreken van signalen intern en met het CJG.
- De PM-ers in de vindplaatsen beheersen de kunst van het signaleren. De training 'Signaleren, handelen en communiceren' (die wordt verzorgd door Bureau Jeugdzorg Drenthe) wordt aangeboden aan de PM-ers die zich hierin willen bekwamen.
- De vindplaatsen schakelen zodra het de eigen organisatiecompetenties overstijgt, het CJG in.
- Het CJG brengt de situatie van het kind en of gezin verder in kaart en draagt zorg voor het inzetten van de juiste interventie.
- Het CJG onderhoudt zodanige contacten met Bureau Jeugdzorg dat indien indicatiestelling voor zorgvormen nodig is, deze snel afgegeven kan worden door BJZ. Het CJG en de vindplaatsen leveren samen met de ouders de daarvoor benodigde informatie aan.

5. Interne zorgstructuur: Signaleren en (eerste) beoordeling

Situatie:

Er is een signaal bij de vindplaats.

STAP 1 (MELDCODE STAP 1)

De PM-er signaleert tijdens de opvang een probleem of heeft twijfels of vragen over de ontwikkeling of opvoeding van het kind. En legt de zorgsignalen vast in feitelijk waarneembaar gedrag van kind en/of ouder.

STAP 2 (MELDCODE STAP 2)

De PM-er meldt en bespreekt de signalen intern met collega's. Dit gebeurt 'lopende het werk'. De ervaring leert dat de PM-er het signaal op korte termijn wil bespreken. De teamvergaderingen zijn niet geschikt omdat die met (te) grote tussenpozen worden gehouden.

Tip: bevraag elkaar op feitelijk waarneembaar gedrag!

Tip: daar waar het om hele simpele dingen gaat, houd het dan simpel en ga direct een gesprekje met de ouders aan.

STAP 3

Naar aanleiding van de melding van de PM-er zal de collega of coördinator zelf het kind observeren. Vervolgens vindt een terugkoppeling aan de PM-er plaats.

Tip: 'andere ogen kijken mee'.

STAP 4

De PM-er meldt en bespreekt de signalen met de leidinggevende. De leidinggevende zal het kind zelf observeren. Vervolgens vindt een terugkoppeling aan de PM-er plaats.

STAP 5 (MELDCODE STAP 3)

De PM-er en de leidinggevende besluiten dat het signaal met de ouders wordt besproken. Indien mogelijk worden de ouders vooraf mondeling op de hoogte gesteld dat er vanuit de vindplaats behoefte is aan een gesprek.

STAP 6

De organisatie bespreekt het signaal met de ouders. Het gesprek wordt gevoerd door 'degene die het dichtst bij de ouder staat'. Dit gesprek wordt nooit alleen maar altijd samen met een collega gevoerd. Voorwaarde is dat deze collega zelf het kind heeft geobserveerd.

In het gesprek wordt tevens direct een concrete afspraak gemaakt over hoe en wanneer de ouders een terugkoppeling geven aan de PM-er en/of locatiemanager. De richtlijn is dat de ouders binnen 2 tot 3 weken een terugkoppeling geven.

Indien dit na de afgesproken termijn niet is gebeurd, zal de PM-er en/of locatiemanager zelf in contact treden met de ouders.

STAP 7 (MELDCODE STAP 4)

- A. Als vervolgstap op opvoedkundig advies aan ouders worden afspraken gemaakt met de ouders over begeleiding van het kind binnen de eigen vindplaats.

Uitgangspunt is dat zowel de vindplaats als de ouders blijven kijken en zicht houden op het signaal.

Of

- B. De ouders geven aan dat zij zelf een actie gaan ondernemen (bijvoorbeeld een consult bij de huisarts). De ouders en PM-er maken een afspraak over wanneer een terugkoppeling wordt gedaan over deze actie.

Of

- C. Met de ouders wordt besproken dat gezien de gesignaleerde problematiek contact met de vaste contactpersoon van het CJG voor verdere consultatie wenselijk is. De PM-er neemt telefonisch contact op met de CJG-er.

6. Externe Zorgstructuur : Toeleiding naar CJG

STAP 8

De CJG-er komt in principe binnen 2 weken op de vindplaats het kind observeren. Binnen deze termijn is er *ten minste* een afspraak voor de observatie gemaakt.

Formulier

- De CJG-er neemt **het Aanmeld- en terugkoppel-formulier** (zie bijlage 1) mee en vult dit samen met de PM-er in tijdens de observatie.
- In het EKD wordt de observatie als contactmoment geregistreerd.

STAP 9

De CJG-er bespreekt dezelfde dag (dat kan soms telefonisch zijn) de observatie met de ouders.

STAP 10

De CJG-er levert maatwerk als het om het zorgplan gaat. Wanneer er nog geen hulp of consultatie nodig is van een andere discipline, gebeurt dit binnen de eigen expertise. Afhankelijk van de observatie kan dat bijvoorbeeld zijn:

- een (serie) huisbezoek(en), bijvoorbeeld gebaseerd op de methode Positief Opvoeden Drenthe (POD)
- cursus
- intern consult door de CJG-er bij de jeugdarts, consultatiebureau arts
- orthopedagoog

STAP 11

Na afronding van bovengenoemd zorgplan doet de CJG-er hiervan een melding aan de vindplaats. De aanmelding wordt afgesloten door de vindplaats en de CJG-er.

Formulier

Op het **Aanmeld- en terugkoppel-formulier** wordt de afrondingsdatum ingevuld.

STAP 12

Afhankelijk van het signaal en de observatie vindt eventueel toeleiding naar het Multi Disciplinair Team (MDT) van het CJG plaats. Dit gebeurt na akkoord van de ouders indien:

- A. De CJG-er na de observatie van het kind wil dat er andere disciplines meekijken.
- B. Het inzetten van de eigen expertise heeft plaatsgevonden, maar ontoereikend blijkt te zijn en het meekijken van andere disciplines wenselijk is.

Formulier

Het **Aanmeldformulier CJG** (voorheen GCT) wordt ingevuld door de CJG-er.

STAP 13 (MELDCODE STAP 5)

De CJG-er meldt aan de vindplaats **DAT** een zorgplan is opgesteld binnen het MDT (niet **WAT** de inhoud van het zorgplan is). In ieder geval wordt duidelijk dat er wat wordt gedaan en wat de voortgang is. Afhankelijk van het plan kan dit of direct of tijdens werkbezoek aan de locatie. Wanneer het plan is afgerond wordt dit ook teruggekoppeld aan de PM-er/locatiemanager.

Wanneer de vindplaats een rol kan spelen in de begeleiding, hulp of zorg (vanzelfsprekend binnen de eigen competenties) dan wordt deze betrokken bij het opstellen van het plan.

Indien de hulp uitgevoerd wordt door meerdere organisaties (bij meervoudige problematiek) zal het MDT Coördinatie van Zorg inzetten. Vanuit deze Coördinatie van Zorg wordt **samen met de ouders** door 1 team, voor 1 kind/gezin, 1 gezamenlijk hulpverleningsplan opgesteld.

7. Overige afspraken

1. De vindplaats maakt zich zorgen maar de ouders staan niet open voor hulp

- Indien de PM-er zich zorgen maakt over de ontwikkeling en of opvoeding van het kind en de ouders staan niet open voor hulp kan:
 - De PM-er de casus anoniem inbrengen bij de CJG-er voor consultatie en advies
 - Indien de PM-er zich blijvend zorgen maakt en de ontwikkeling van het kind ernstig belemmerd wordt of de veiligheid in het geding is en de ouders nog steeds geen hulp willen:
 - Doet de locatiemanager een melding bij AMK bij vermoeden van kindermishandeling (conform de Meldcode en het protocol kindermishandeling van de eigen organisatie). Dit moet gemeld worden aan de ouders.
- Of
- De CJG-er die het kind zelf heeft geobserveerd en al betrokken is bij de zorgen over het kind, doet een melding bij AMK.

2. Urgentie

- Bij het gevoel van urgentie bij de PM-er neemt de PM-er en/of de locatiemanager, in overleg met de ouder, telefonisch contact op met de CJG-er en vindt er binnen 24 uur een eerste overleg plaats tussen de CJG-er en de ouder.

3. Crisis

- In geval van crisis (acuut gevaar) belt de locatiemanager naar:
 - de Crisisdienst van Bureau Jeugdzorg Drenthe (**0522-279946**)
 - 112 (o.a. politie)
 - de huisarts

Rietdekker 27
9301 BC Roden
Tel. (050) 317 65 09

www.cjgnoordenveld.nl
info@cjgnoordenveld.nl

Roden, 6 maart 2012

Aleida Bijstra, De Kluts
Mariëtte Deiman, SPiN en Kidscasa
Rianne Menninga, Vila Kakelbont
Nini Bierling, Icare JGZ- verpleegkundige 0-4 jaar
Hanneke Cats, Icare JGZ- verpleegkundige 0-4 jaar
Ellen Janssen, Bureau Jeugdzorg Drenthe
Wilma Nijland, beleidsmedewerker VVE gemeente Noordenveld
Christien Langeler, procesmanager Coördinatie van Zorg CJG Noordenveld
Wieke de Jong, projectleider CJG Noordenveld

Bijlage 1

Aanmeld- en terugkoppel-formulier CJG Noordenveld

Meldingsdatum:	Observatiedatum:	Afrondingsdatum:

Naam	
Geslacht	
Geboortedatum	
Adres	
Postcode	
Woonplaats	
Telefoonnummer	

Reactie van ouders op uiting van zorg door de Pedagogisch medewerk(st)er:

Hulpvraag van ouders:

Bevindingen observatie door CJG-er:

Evaluatie met ouders:

Vervolgstappen- en afspraken:

PROCES 'TOELEIDING VAN VVE DOELGROEPPEUTERS NAAR VVE PEUTERSPEELZAAL'

(versie definitief februari 2013)

Inhoud

1. Inleiding
2. Definitie doelgroepkind
3. Verschillen VVE peuterplaats en reguliere peuterplaats
4. Proces 'Indicering en toeleiding Icare'.
5. Registratie van de gegevens
6. Kosten
7. Informeren van ouders
8. Overige 'vindplaatsen' doelgroepkinderen

1. Inleiding

De gemeente Noordenveld heeft sinds 1 september 2011 2 VVE peuterspeelzalen. (VVE = Voor- en Vroegschoolse Educatie). Deze peuterspeelzalen zijn gevestigd in Nieuw Roden ('t Drempeltje) en in Norg (Hummelkoel). Beide peuterspeelzalen beschikken in totaal over 32 VVE plaatsen. De gemeente heeft de inspanningsverplichting om alle doelgroepkinderen voor VVE te bereiken met de voorschoolse educatie. Icare heeft een belangrijke rol om doelgroepkinderen te signaleren en toe te leiden naar een VVE peuterspeelzaal. In dit document wordt uitleg gegeven aan de definities "doelgroepkind" en 'VVE peuterplaats'. Daarnaast wordt het proces 'toeleiding van de VVE doelgroepeuter naar VVE peuterspeelzaal' omschreven.

2. Definitie doelgroepkind

Een doelgroepkind van voorschoolse educatie in de gemeente Noordenveld wordt aan de hand van onderstaande criteria gedefinieerd:

- Kinderen met een geconstateerde achterstand in (Nederlandse) spraak-taalontwikkeling;
- Kinderen met een verhoogd risico op achterstand in (Nederlandse) spraak-taalontwikkeling;
- Gewichtenregeling basisonderwijs (opleidingsniveau ouders).

Kinderen die voldoen aan één van de bovenstaande criteria komen in aanmerking voor een VVE - plaats op de peuterspeelzaal.

3. Verschillen VVE peuterplaats en reguliere plaats

VVE peuterplaats	Reguliere peuterplaats
* 4 dagdelen van 2,75 uur per week	* 2 dagdelen van 2,75 uur per week
* 2 gekwalificeerde leidsters op een groep	* 1 gekwalificeerde leidster en 1 vrijwilliger op een groep
* aanbod van het VVE programma Piramide	* aanbod van het VVE programma Piramide-light
* ouderbijdrage van € 19,65 per maand	* inkomensafhankelijke ouderbijdrage varieert van € 41,44 - € 59,26
* indien een ouder in aanmerking komt voor de minima-regeling dan bedraagt de ouderbijdrage € 5,00	* indien een ouder in aanmerking komt voor de minima-regeling dan bedraagt de ouderbijdrage € 5,00

Een ouder komt in aanmerking voor de minimaregeling als deze in aanmerking komt voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen.

4. Proces 'Indicering en toeleiding Icare'

STAP 1: De verpleegkundige van Icare (CJG) bespreekt tijdens het consult van 18 maanden de mogelijkheden van de peuterspeelzaal. Indien het kind in aanmerking komt voor een VVE – peuterspeelzaal krijgen ouders hierover informatie en worden zij actief gemotiveerd om hun kind aan te melden bij een VVE peuterspeelzaal.

STAP 2: Tijdens het consult van 2 jaar zal de wijkverpleegkundige terugkomen op dat wat besproken is ten aanzien van de peuterspeelzaal in vorige contactmomenten. Indien nodig krijgen ouders opnieuw advies en worden zij (opnieuw) gemotiveerd om hun kind aan te melden bij een (VVE) peuterspeelzaal.

STAP 3: In het digitaal dossier wordt geregistreerd dat het kind in aanmerking komt voor een VVE peuterspeelzaal.

STAP 4: Als ouders positief tegenover plaatsing op een VVE – peuterspeelzaal staan wordt een verwijzingsformulier naar een VVE - peuterspeelzaal ingevuld en meegegeven aan ouders of opgestuurd naar de Stichting Peuterspeelzalen in Noordenveld (SPiN). Zie bijlage 1. De SPiN brengt Icare op de hoogte van het moment van plaatsing van het kind op een VVE peuterspeelzaal. Zie bijlage 2.

STAP 5: Indien ouder hier (nog) niet positief tegenover staan kan, afhankelijk van kind, ouders en bevindingen een contactmoment op indicatie worden afgesproken. Dit kan een telefonisch contact, een extra bezoek aan het CJG, en indien wenselijk is ook een huisbezoek door de wijkverpleegkundige Icare mogelijk.

STAP 6 Tijdens het contactmoment van 2 jaar wordt teruggekomen op dat wat besproken is ten aanzien van peuterspeelzaal in vorige contactmomenten. Indien nodig krijgen ouders opnieuw advies en worden zij (opnieuw) gemotiveerd hun kind aan te melden bij (VVE) peuterspeelzaal.

STAP 7: Afhankelijk van bevindingen in eerdere contactmomenten wordt bij het contactmoment van 3 jaar opnieuw de peuterspeelzaal besproken.

STAP 8: Na het contactmoment van 3 jaar en 9 maanden vindt overdracht naar JGZ 4 -19 plaats. Afhankelijk van de bevindingen uit voorgaande contactmomenten vindt rapportage plaats over peuterspeelzaal- of VVE deelname.

STAP 9: Voordat het kind 4 jaar wordt zal er een overdrachtsdocument 'de kijklijst' ingevuld worden door de peuterspeelzalleidster. In de kijklijst wordt beschreven hoe het kind zich heeft ontwikkeld. De kijklijst zal, na toestemming van de ouders, aan de basisschool gegeven worden.

STAP 10:

De coördinator van de VVE – peuterspeelzaal geeft aan de gemeente door naar welke school de VVE – peuter gaat. De gemeente registreert de peuter in het register 'resultaat meting VVE'.

5. Registratie van de gegevens doelgroepkinderen en non - bereik

De gegevens (aantallen en locaties) van de doelgroepkinderen worden door Icare één keer per jaar (gegevens opnemen in de eindrapportage) naar de gemeente gestuurd. Op deze manier wordt het voor de gemeente inzichtelijk gemaakt hoeveel doelgroepkinderen jaarlijks door Icare worden vastgesteld, waar deze kinderen zich bevinden(dorp) en naar welke VVE - locatie ze gaan. Daarnaast zal Icare de gemeente jaarlijks informeren over het non-bereik.

6. Kosten

De kosten die verbonden zijn aan dit proces vallen binnen de prestatieafspraken maatwerk Icare. Voor deze maatwerkafspraken ontvangt Icare jaarlijks subsidie.

7. Informeren van de ouders

Via de informatiefolder 'Voor- en Vroegschoolse Educatie gemeente Noordenveld' worden ouders geïnformeerd over het doel van VVE.

8. Overige 'vindplaatsen' doelgroepkinderen

Peuterspeelzaalleidsters en pedagogisch medewerkers van de kinderopvang kunnen ook een peuter doorverwijzen naar Icare, zodat deze kan beoordelen of de peuter een doelgroepkind is.

Bijlagen

- Bijlage 1 Verwijsformulier VVE peuterspeelzaal Centrum Jeugd en Gezin.
- Bijlage 2 Terugrapportage inschrijving VVE programma's

Verwijsformulier VVE peuterspeelzaal Centrum Jeugd en Gezin

Consultatiebureau- arts:.....
Wijkverpleegkundige lcare:.....

Gegevens van het kind

Naam: (voor- en achternaam)		☐ Jongen ☐ meisje *
Adres + woonplaats:		Geboortedatum: / /
Telefoonnummer:		Bijzonderheden:

Indicatie VVE

☐ Achterstand in Nederlandse spraak-taalontwikkeling	
☐ Verhoogd risico op achterstand in Nederlandse spraak-taalontwikkeling	
De moedertaal van het kind is	☐ Nederlands ☐ Andere taal namelijk:
Welke taal spreekt de moeder met het kind?	
Welke taal spreekt de vader met het kind?	
Is er voldoende taalaanbod in het Nederlands?	
Is er sprake van één ouder die belast is met de dagelijkse zorg?	
Opmerkingen t.a.v. taalontwikkeling	

Opleidingsniveau ouders

Maximaal lagere beroepsopleiding van de moeder	☐ Ja ☐ nee
Maximaal lagere beroepsopleiding van de vader	☐ Ja ☐ nee
(maximaal LBO/ VMBO, praktijkonderwijs of VMBO basis- of beroepsgerichte leerweg)	

Verwijzing op verzoek van peuterspeelzaal

Toelichting

Ruimte voor eventuele opmerkingen

Datum: / /

Handtekening consultatiebureau- arts:

Terugrapportage inschrijving VVE- programma's

Stichting Peuterspeelzalen in Noordenveld (SPiN)
Ter attentie van de consultatiebureau-arts
Adres: Rietdekker 27, 9301 BC Roden

Datum:/...../.....

Naam kind:

Adres:

Woonplaats:

Geboortedatum:/...../.....

Naam peuterspeelzaal:

Naam contactpersoon:

Datum inschrijving/...../.....

Kind kan meteen deelnemen

Kind kan naar verwachting deelnemen vanaf ongeveer.....

Ouders geven toestemming voor terugrapportage: ja/nee*

Eventuele opmerkingen:

.....
.....

Het consultatiebureau team wil graag geïnformeerd worden over de plaatsing en de deelname aan een Voor- en Vroegschoolse Educatieve programma (VVE-programma)

Bij voorbaat dank.

Het consultatiebureau team.

* Doorhalen wat niet van toepassing is